

ONDERWERP
Quickscan Groote Veen Eelde

ONZE REFERENTIE

DATUM
1-8-2017

VAN
C.E. Onnes Msc

AAN
Jans Ottema

Aanleiding

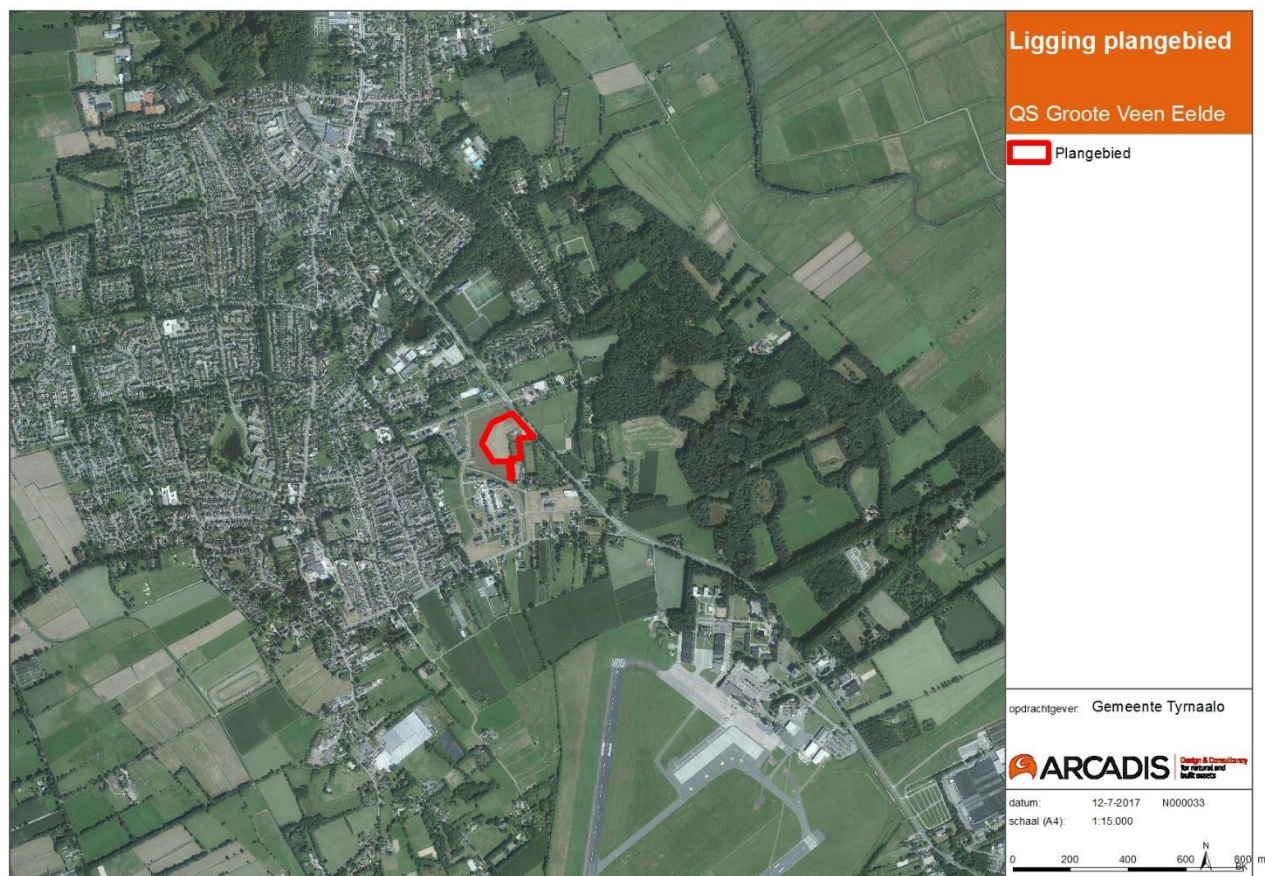
De gemeente Tynaarlo is voornemens om in de Wijk Groote Veen in Eelde een complex aan te leggen met maatschappelijke voorzieningen. Het gaat hierbij om een sportcomplex, basisscholen en een kinderdagverblijf. Met de voorgenomen ontwikkeling treden mogelijk effecten op voor beschermde soorten van de Wet natuurbescherming. Om vast te stellen of het plangebied mogelijk wordt gebruikt door beschermde dier- en plantensoorten is een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Onderliggende memo geeft de resultaten van deze quickscan weer.

Ligging en beschrijving plangebied

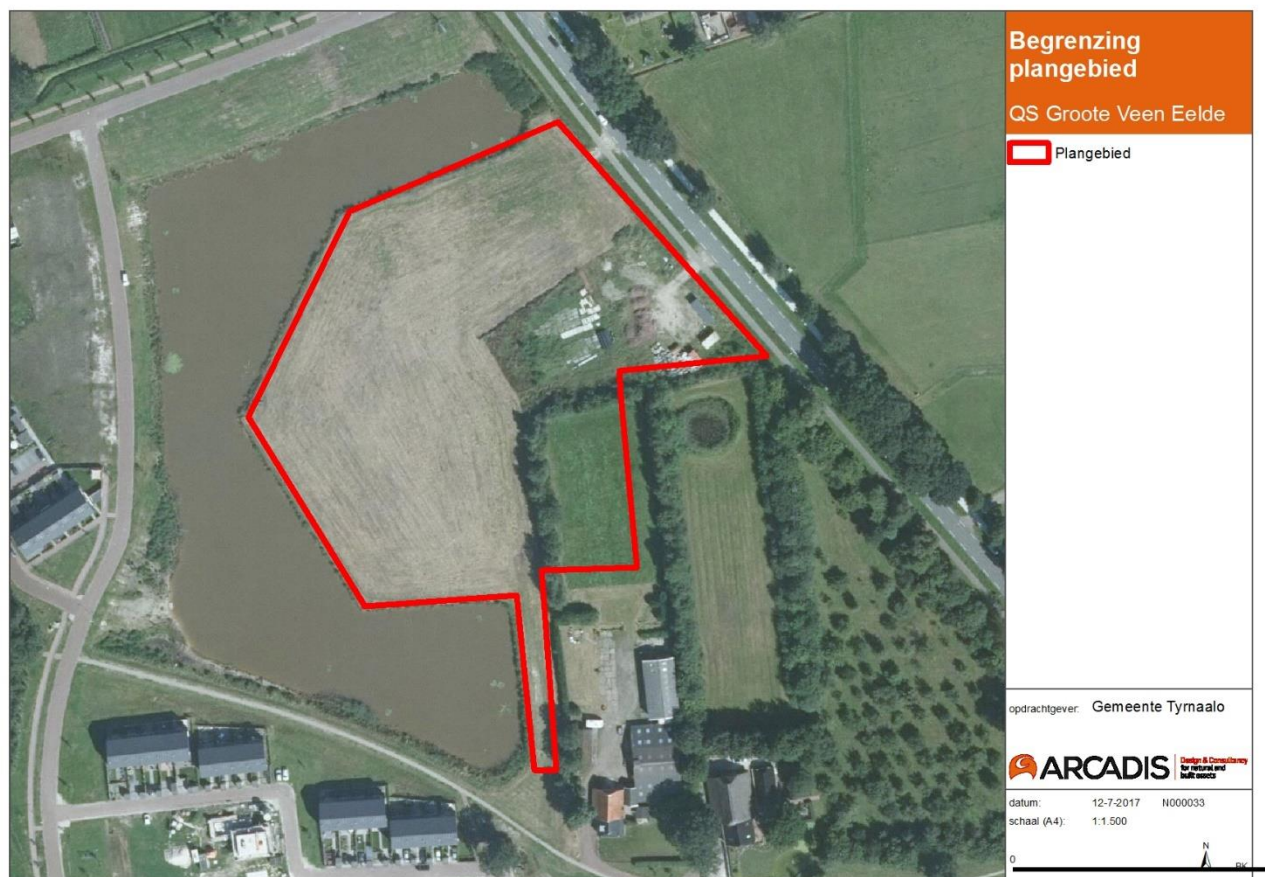
Het plangebied is gelegen in het noorden van de Provincie Drenthe in de plaats Eelde. Het plangebied ligt tussen de straten Siegerslag in het noorden, Groote Veen in het westen en Burgemeester J.G. Legroweg in het oosten. Ten westen en noorden van het plangebied ligt de bebouwde kom van Eelde, in het oosten liggen diverse landgoederen ingeklemd tussen Eelde en de Drentsche Aa. In het zuiden ligt Groningen Airport Eelde.

Het plangebied wordt omgeven door een grote waterplas in het westen, zuiden en noorden. Het plangebied zelf bestaat uit matig voedselrijk grasland met diverse soorten vegetatie zoals brandnetels, braam, geknikte vossenstaart, pitrus etc. Op de oevers is de vegetatie wat schraler en groeit er ook in kleine mate dopheide en struikheide. In het terrein liggen diverse hopen bouw materiaal zoals hopen stenen en duikers. Aan de oostkant van het plangebied loopt een slootje welke gedeeltelijk droogvalt. Tevens is een deel van de sloot recent hergeprofileerd. De oevers van deze sloot zijn steil.

Figuur 1 en figuur 2 geven de ligging en begrenzing van het plangebied weer. Figuur 3 geeft een impressie van het plangebied weer. De meest linker houtwal in figuur 2 is niet meer aanwezig in het plangebied.

Figuur 1. Ligging plangebied

Figuur 2. Begrenzing plangebied

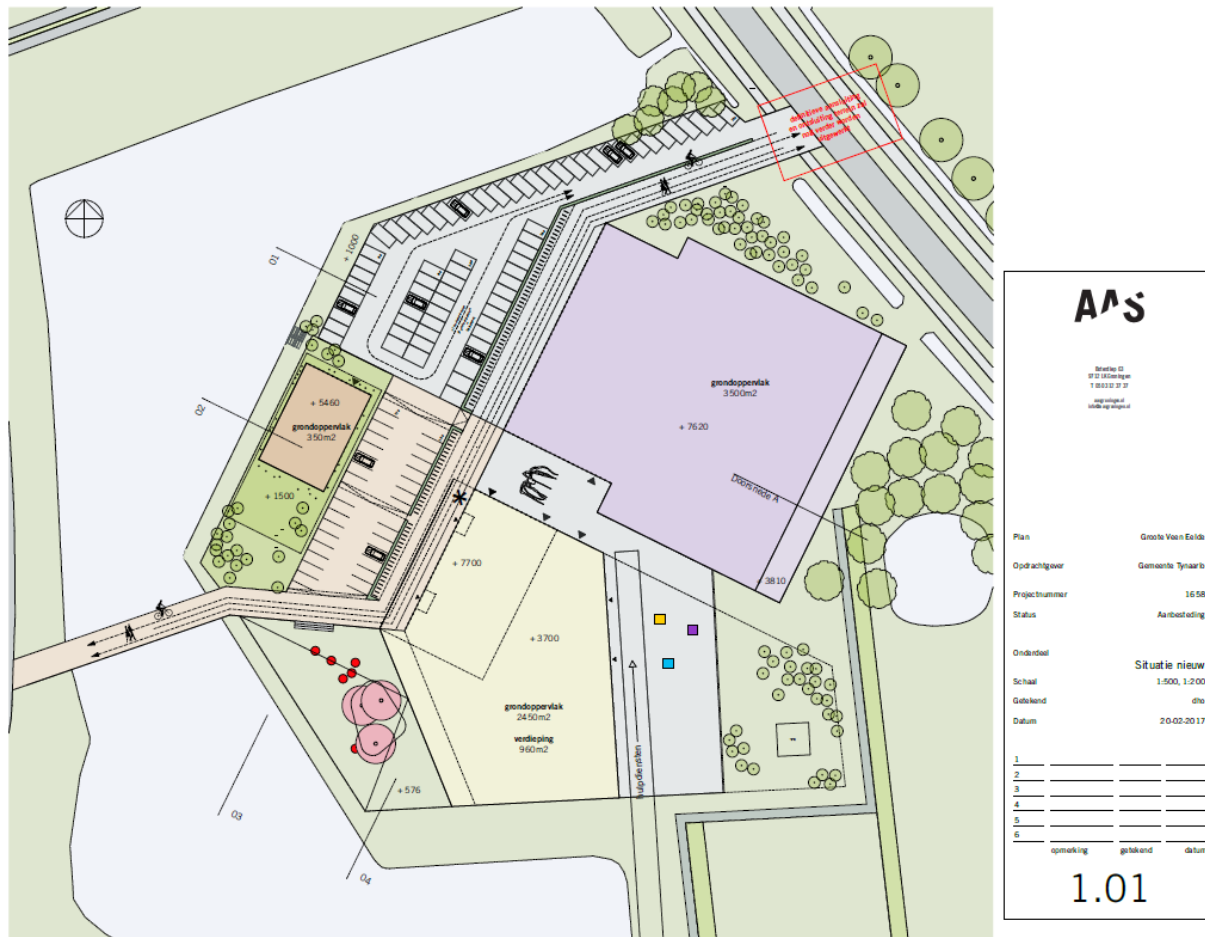
Figuur 3. Impressie plangebied

Voorgenomen ontwikkeling

In het gebied wordt een sporthal, basisschool en een kinderdagverblijf gerealiseerd. Hiervoor wordt het huidige braakliggende terrein bebouwd en worden wegen en parkeerplaatsen aangelegd. Hiervoor vinden graafwerkzaamheden plaats en wordt de huidige vegetatie verwijderd. Ook wordt een brug aangelegd naar het gebied.

De huidige houtwallen en sloot in het oosten van het plangebied blijven behouden met de voorgenumen werkzaamheden. Hierdoor worden er geen grote bomen gekapt en worden de sloten in het plangebied niet vergraven.

Figuur 4 geeft het voorgenumen ontwerp weer.

Figuur 4. Voorgenumen ontwerp voor het terrein Groote Veen in Eelde

Juridisch kader

Inhoud van de wet

De Wet natuurbescherming (verder Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden. De wet is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De wet is ingedeeld in hoofdstukken en kent een algemeen deel (hoofdstuk 1), delen over Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2), soorten (hoofdstuk 3), houtopstanden, hout en houtproducten (hoofdstuk 4), verder delen die gaan over vrijstellingen, beschikkingen en verplichtingen (hoofdstuk 5), financiële bepalingen (hoofdstuk 6), handhaving (hoofdstuk 7), overige bepalingen (hoofdstuk 8) en tot slot een beschrijving van het overgangsrecht (hoofdstuk 9) en een beschrijving van de wijziging van overige wetten (hoofdstuk 10). In navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van de relevante delen van de wet gegeven.

Algemene bepalingen

De Wnb schrijft een nationale en provinciale natuursvisie voor. De nationale natuursvisie bevat de hoofdlijnen van het rijksbeleid op het gebied van natuur en natuurbescherming ([art 1.5](#)). De provinciale natuursvisies beschrijven het provinciale beleid op dit gebied ([art 1.7](#)).

De Wnb kent een algemene zorgplicht. Deze houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht neemt voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en soorten, ook voor soorten die niet beschermd zijn ([art 1.11, lid 1](#)). Dit houdt in ieder geval in dat handelen of nalaten van handelen dat schadelijk kan zijn zo veel mogelijk achterwege gelaten dient te worden ([art 1.11, lid 2](#)). Deze algemene zorgplicht geldt altijd en overal, met slechts als uitzondering handelingen die op grond van de Visserijwet worden uitgevoerd ([art 1.11, lid 3](#)).

In het eerste hoofdstuk van de wet wordt ook ingegaan op de beschermingsmaatregelen waarvoor gedeputeerde staten van de provincies zorg moeten dragen ([art 1.12, lid 1](#)). Het gaat daarbij om:

- de biotopen en leefgebieden van alle in Nederland voorkomende soorten vogels;
- behoud en herstel van soorten, habitats en habitats van soorten van bijlage I, II, IV en V van de Habitatrichtlijn;
- behoud en herstel van soorten die opgenomen zijn op de bij de nationale natuurvisie horende rode lijst.

Gebiedsbescherming

Beschermde gebieden

De Wet Natuurbescherming (Wnb) maakt het mogelijk gebieden aan te wijzen als beschermde natuurgebieden. De Wnb noemt daarbij verschillende soorten gebieden.

- Het Natuurnetwerk Nederland (NNN): het samenhangende ecologische netwerk waarvoor de provincies (gedeputeerde staten) zorgdragen voor de totstandkoming en instandhouding ([art 1.12, lid 2](#)).
- "Bijzondere provinciale natuurgebieden" en "Bijzondere provinciale landschappen" zijn gebieden buiten het NNN aangewezen door gedeputeerde staten vanwege bijzondere natuurwaarden of landschappelijke en cultuurhistorische waarden ([art 1.12, lid 3](#)).
- Natura 2000-gebieden zijn de gebieden die de Minister van Economische Zaken heeft aangewezen ter uitvoering van de verplichtingen die voortvloeien uit de Vogel- en Habitatrichtlijn ([art. 2.1, lid 1](#)).
- "Bijzondere nationale natuurgebieden" zijn door de Minister van Economische Zaken aangewezen buiten bestaande Natura 2000-gebieden ([art. 2.11, lid 1](#)).

De Wnb kent alleen voor de Natura 2000-gebieden een toetsingskader. De bescherming van het NNN verloopt via het planologische spoor. Ten aanzien van de bescherming van bijzondere nationale en provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen is in de Wnb geen regeling opgenomen. Provincies kunnen -wanneer zij een dergelijk gebied aan zouden wijzen- daarvoor zelf een regeling opstellen.

Regels ten aanzien van de bescherming van Natura 2000-gebieden

De Minister van Economische Zaken wijst Natura 2000-gebieden aan. In ieder besluit tot aanwijzing van een Natura 2000-gebied zijn de instandhoudingsdoelstellingen voor het betreffende gebied beschreven. Daarbij gaat het in ieder geval om instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van de leefgebieden van vogels, voor zover nodig ter uitvoering van de Vogelrichtlijn en/of ten aanzien van habitats en habitats van soorten, voor zover nodig ter uitvoering van de Habitatrichtlijn. Op de aanwijzing of wijziging van de aanwijzing van gebieden is afdeling 3.5 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing, tenzij het een wijziging van ondergeschikte aard is. Dit betekent dat deze besluiten openstaan voor bezwaar en beroep.

Gedeputeerde staten zijn verplicht zorg te dragen voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen ten aanzien van de in de provincie gelegen Natura 2000-gebieden en moeten ook -indien daar aanleiding voor bestaat- passende maatregelen nemen om verslechtering van de kwaliteit van Natura 2000-gebieden te voorkomen. Daarnaast moet er voor ieder Natura 2000-gebied een beheerplan worden opgesteld.

Plan, project of andere handeling?

De Wnb maakt onderscheid in plannen, projecten en andere handelingen. Het verschil tussen een plan enerzijds en project en andere handeling anderzijds is duidelijk: Een plan gaat over het voornemen tot het verrichten van een handeling of om het scheppen van een (planologisch) kader voor een toekomstige handeling. Een project of andere handeling gaat altijd om een daadwerkelijk uit te voeren handeling.

Het verschil tussen een project en een andere handeling is lastiger. Kort gezegd komt het erop neer dat er sprake is van een project in geval van een "fysieke ingreep in het natuurlijk milieu" en dat "activiteiten waarbij geen sprake is van werken of ingrepen die de materiële toestand van een plaats veranderen", niet kunnen worden aangemerkt als een project. Bouw-, aanleg- of sloopwerkzaamheden zijn bijvoorbeeld wel projecten. Een activiteit waarbij slechts gebruik wordt gemaakt van een bepaalde locatie, zonder dat deze locatie feitelijk wijzigt, kan niet als project worden aangemerkt. Zo heeft de ABRvS geoordeeld, toen een Nbw-vergunning voor het uitvoeren van strandexcursies met een strandbus aan de orde was dat het een "andere handeling" betrof. Deze activiteit, net als bijvoorbeeld het openstellen van een reeds bestaande weg, kwalificeert niet als project. Ook het verlenen van toestemming om de exploitatie van een vliegveld voort te zetten is geen project. Het verlengen van een start- en landingsbaan van een vliegveld is dan wel weer een project.

Beoordeling van plannen

Een plan dat niet direct verband houdt met, of nodig is voor het beheer van een gebied, en dat afzonderlijk of in cumulatieve significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, mag door het betreffende bestuursorgaan pas worden vastgesteld nadat uit een passende beoordeling is gebleken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast ([art 2.8 lid 1](#) en [art 2.8 lid 3](#)). Een uitzondering is een plan dat een herhaling of voortzetting is van een ander plan waarvoor al een passende beoordeling is gemaakt en een nieuwe passende beoordeling geen nieuwe gegevens of inzichten op kan leveren ([art 2.8 lid 2](#)).

Wanneer de zekerheid dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast niet is verkregen, mag het plan alleen worden vastgesteld wanneer er geen alternatieve oplossing is, er een dwingende reden van groot openbaar belang wordt gediend en er compenserende maatregelen worden getroffen (de ADC-toets; [art 2.8 lid 4](#)). Wanneer er

sprake is van significante gevolgen voor een prioritair habitat of prioritaire soort en de dwingende reden van groot openbaar belang is een reden van sociale of economische aard, dient in aanvulling op de ADC-toets door de minister van Economische Zaken een advies gevraagd te worden aan de Europese Commissie voordat het plan wordt vastgesteld (art 2.8 lid 5). De te nemen compenseren maatregelen moeten onderdeel uitmaken van het betreffende plan (art 2.8 lid 7). Een eventueel in te richten compensatiegebied dient de status van Natura 2000-gebied te krijgen (art 2.8 lid 8).

Voorafgaand aan het vaststellen van een plan hoeft dus geen vergunning aangevraagd te worden. Wel dient het bestuursorgaan indien nodig middels een passende beoordeling de effecten op Natura 2000 te toetsen.

Aanhaken bij de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO)

Er kan voor worden gekozen geen vergunning Wnb aan te vragen, maar de toestemming aan te laten haken bij de Omgevingsvergunning. In dat geval dient de passende beoordeling gevoegd te worden bij de aanvraag Omgevingsvergunning. Het bevoegd gezag voor de Omgevingsvergunning vraagt vervolgens een verklaring van geen bedenking (vvgb) aan bij het bevoegd gezag Wnb. De voorwaarden waaronder de vvgb wordt afgegeven maken vervolgens onderdeel uit van de Omgevingsvergunning. Wanneer ervoor wordt gekozen de toestemming Wnb niet aan te laten haken, moet de vergunning Wnb zijn aangevraagd voordat de Omgevingsvergunning wordt aangevraagd.

Beoordeling van andere handelingen

Het is verboden zonder vergunning een andere handeling dan een project te verrichten die -gelet op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied- de kwaliteit van de natuurlijke habitats of habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen (art 2.7 lid 2). Het bevoegd gezag moet bij het verlenen van een vergunning rekening houden met de gevolgen die de handeling kan hebben voor de instandhoudingsdoelstelling van het Natura 2000-gebied (art 2.7 lid 3 onder b en 2.8 lid 9).

Voor een vergunning voor een handeling die niet is aan te merken als een project, is dus geen passende beoordeling vereist. Cumulatie met andere plannen en projecten mag buiten beschouwing gelaten worden. Wel moeten de effecten op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied volledig in beeld te worden gebracht om het bevoegd gezag in staat te stellen om de gevolgen voor het Natura 2000-gebied te betrekken in de beslissing op de vergunningaanvraag.

Aanhaken bij de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO)

Er kan voor worden gekozen geen vergunning Wnb aan te vragen, maar de toestemming aan te laten haken bij de Omgevingsvergunning. In dat geval dient het betreffende onderzoek gevoegd te worden bij de aanvraag Omgevingsvergunning. Het bevoegd gezag voor de Omgevingsvergunning vraagt vervolgens een verklaring van geen bedenking (vvgb) aan bij het bevoegd gezag Wnb. De voorwaarden waaronder de vvgb wordt afgegeven maken vervolgens onderdeel uit van de Omgevingsvergunning. Wanneer ervoor wordt gekozen de toestemming Wnb niet aan te laten haken, moet de vergunning Wnb zijn aangevraagd voordat de Omgevingsvergunning wordt aangevraagd.

Soortbescherming

Categorieën

De wet maakt onderscheid in drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

- Vogels
- Overige Europees beschermde soorten
- Nationaal beschermde soorten

Vogels

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd (art. 3.1 lid 1).

Overige Europees beschermde soorten

In deze categorie vallen alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
- bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bonn; (art. 3.5 lid 1)

en (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) planten van soorten, genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bern; (art. 3.5, lid 5)

De bijlagen zijn zeer uitgebreid en er staan ook veel soorten op genoemd die van nature niet in Nederland voorkomen. In Bijlage A is een overzicht opgenomen van het deel dat van nature in Nederland voorkomt.

Nationaal beschermde soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een "nationale kop" op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn, en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen op de bijlage bij de wet (art. 3.10, lid 1 onder a en c). Deze lijst is opgenomen als Bijlage B.

Verbodsbepalingen

Ten aanzien van vogels verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (art. 3.1 lid 1), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren (art. 3.1 lid 2), het rapen of onder zich hebben van eieren (art. 3.1 lid 3) en het opzettelijk storen van vogels (art. 3.1 lid 4). Het verbod tot opzettelijk storen geldt niet in het geval de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (art. 3.1 lid 5).

Ten aanzien van de overige Europees beschermde diersoorten verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (art. 3.5 lid 1), het opzettelijk verstoren (art. 3.5 lid 2), het opzettelijk vernielen of rapen van eieren (art. 3.5 lid 3) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art. 3.5 lid 4). Ten aanzien van de Europees beschermde plantensoorten verbiedt de wet het opzettelijk te plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen en vernielen (art. 3.5 lid 5).

Ten aanzien van de nationaal beschermde diersoorten geldt slechts een verbod tot het opzettelijk doden of vangen (art. 3.10 lid 1 onder a) en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art. 3.10 lid 1 onder b). Ten aanzien van de nationaal beschermde plantensoorten geldt een verbod tot opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen (art. 3.10 lid 1 onder c).

Gedragcodes, vrijstellingen en ontheffingen

Gedragcode

De in het voorgaande beschreven verbodsbepalingen zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd volgens een door de minister van EZ vastgestelde gedragscode (art. 3.31 lid 1). Het moet dan gaan om handelingen die plaatsvinden in het kader van:

- a. een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- b. een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
- c. een bestendig gebruik;
- d. ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

Provinciale staten en de minister van EZ kunnen vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen (art. 3.3 lid 2-4; 3.8 lid 2-5, 3.10 lid 2). Voor zover het gaat om de hiervoor beschreven verbodsbepalingen, kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend van de verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 en 3.10, dus ten aanzien van alle beschermde soorten. Een vrijstelling mag alleen worden verleend wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze zijn gelijk aan de voorwaarden waaronder een ontheffing verleend kan worden (zie hier onder).

Voor welke soorten een vrijstelling geldt, verschilt per bevoegd gezag (ministerie van EZ en de afzonderlijke provincies). De lijst met vrijgestelde soorten van het ministerie is alleen van toepassing op handelingen waarvoor de minister van EZ het gevoegd gezag is. Voor handelingen waarvoor gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn, geldt de vrijstellingslijst van de betreffende provincie. In Bijlage C is een overzicht opgenomen van de vrijstellingen die in voorliggende situatie gelden.

Ontheffing

Voor soorten waarvoor (in de betreffende provincie) geen vrijstelling geldt, moet wanneer niet volgens een gedragscode wordt gewerkt een ontheffing worden aangevraagd wanneer er een handeling wordt uitgevoerd waardoor een verbodsbepaling van artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wnb wordt overtreden (art. 3.3 lid 1,3; 3.8 lid 1,3, 3.10 lid 2). Of deze ontheffing kan worden verleend, hangt af of voldaan wordt aan de voorwaarden. De voorwaarden waaraan moet worden voldaan, verschillen per categorie.

De eerste eis die wordt gesteld, is dat er geen andere bevredigende oplossing mag zijn. Dat betekent -ook in combinatie met de in artikel 11.1 beschreven zorgplicht- dat wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is, en ontheffing niet mogelijk is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied. Verder kan een ontheffing alleen worden verleend wanneer is aangetoond dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Daarnaast gelden er per categorie verschillende aanvullende voorwaarden.

Voor **vogels** kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: (art. 3.3 lid 4):

1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;

3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora of fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor **overige Europees beschermde soorten** kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: (**art 3.8 lid 5**):

1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor de **nationaal beschermde soorten**, gelden de voorwaarden die gelden voor de overige Europees beschermde soorten aangevuld met: (**art 3.10 lid 2**):

6. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
7. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
8. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
9. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
10. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
11. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
12. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
13. in het algemeen belang.

Aanhaken bij de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO)

Er kan voor worden gekozen geen ontheffing Wnb aan te vragen, maar de toestemming aan te laten haken bij de Omgevingsvergunning. In dat geval dient het betreffende onderzoek gevoegd te worden bij de aanvraag Omgevingsvergunning. Het bevoegd gezag voor de Omgevingsvergunning vraagt vervolgens een verklaring van geen bedenking (vvbg) aan bij het bevoegd gezag Wnb. De voorwaarden waaronder de vvbg wordt afgegeven maken vervolgens onderdeel uit van de Omgevingsvergunning. Wanneer ervoor wordt gekozen de toestemming Wnb niet aan te laten haken, moet de ontheffing Wnb zijn aangevraagd voordat de Omgevingsvergunning wordt aangevraagd.

Gebiedsbescherming

Het plangebied is niet gelegen in een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het Natura 2000-gebied Drentsche Aa welke op circa 3 kilometer afstand ligt. Gezien de lokale aard van de werkzaamheden wordt niet verwacht dat er sprake is van externe invloeden op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Uitzondering is mogelijk effect als gevolg van stikstofdepositie van bouwmaterialen en het in gebruik name van de nieuwe panden. Uit een AERIUS-berekening blijkt dat de voorgenomen stikstofdepositie leidt tot een lichte overschrijding van de Kritische Depositie Waarde (0,32 mol/ha/j). Deze overschrijding valt echter nog binnen de beschikbare ontwikkelingsruimte van de Provincie Drenthe. Het aanvragen van een vergunning gebiedsbescherming is niet noodzakelijk. Wel dient er een melding gedaan te worden bij het bevoegd gezag (Provincie Drenthe).

Het plangebied is niet gelegen in Natuur Netwerk Nederland gebied (NNN, voorheen EHS). Gezien de lokale aard van de voorgenomen werkzaamheden wordt niet verwacht dat er externe werking optreedt voor NNN-gebieden.

Soortbescherming

Op basis van een bureaustudie en een verkennend veldbezoek is beoordeeld of het plangebied mogelijk onderdeel uitmaakt van het leefgebied van beschermde soorten van de Wet natuurbescherming. Voor de bureaustudie zijn verspreidingsdata van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Deze databank heeft meer dan 100 miljoen verspreidingsgegevens van dier en plantensoorten in Nederland. Het veldbezoek is op 29 juni 2017 uitgevoerd door C.E. Onnes, ecologisch adviseur bij Arcadis. Het betrof zwaarbewolkt weer met een temperatuur van 20 °C. Het veldbezoek was grotendeels uitgevoerd met droog weer. Op het einde van het veldbezoek viel lichte regen. Tijdens het veldbezoek zijn de aanwezige waterpartijen bemonsterd met een RAVON-schepnet om amfibieën en vissen te determineren. Tevens zijn bij amfibieën plonzen geteld om een aantal inschatting te maken. Onderstaande paragrafen geven het resultaat weer van deze quickscan.

Voorkomen & functie

Grondgebonden zoogdieren

In de omgeving van het plangebied kunnen algemene grondgebonden zoogdieren voorkomen. Het gaat hier om diverse muizensoorten, egel, ree, vos, kleine marterachtigen (hermelijn, wezel & bunzing). Voor deze soorten geldt een vrijstelling in de Provincie Drenthe.

In de omgeving is tevens het voorkomen bekend van strenger beschermde grondgebonden zoogdieren zoals boommarter, eekhoorn, steenmarter en waterspitsmuis (nationaal beschermde soorten) en de otter en de bever (Europees beschermde soorten) voor (NDFF, 2017).

De boommarter komt voor in bosrijke gebieden. De boommarter is waargenomen in de landgoederen ten oosten en noorden van het plangebied. In het plangebied zelf ontbreekt bosrijk gebied en daarmee geschikt habitat van de boommarter. Mogelijk gebruikt de boommarter het plangebied incidenteel als foerageergebied. In de omgeving is er echter voldoende alternatief (en meer geschikt) foerageergebied voorhanden zoals de landgoederen. Daarnaast is het foerageergebied van de boommarter tientallen tot honderden hectares. Het plangebied is hierdoor een relatief klein onderdeel in het gehele leefgebied van de boommarter.

De eekhoorn komt ook voor in bosrijke gebieden en is vooral waargenomen in de landgoederen ten oosten en noorden van het plangebied. Mogelijk komt de eekhoorn incidenteel voor in de houtwallen ten oosten van het plangebied. Dit betreft echter suboptimaal habitat. Daarnaast zijn er geen verblijfplaatsen van de eekhoorn aangetroffen in deze houtwallen of andere sporen van de eekhoorn. Essentieel leefgebied en verblijfplaatsen van de eekhoorn kunnen op basis van habitat en het veldbezoek uitgesloten worden.

De steenmarter is waargenomen in de omgeving van Eelde. De steenmarter komt voor in agrarisch (bij voorkeur kleinschalig) landschap. De steenmarter heeft tientallen verblijfplaatsen in gebouwen, schuren, onder takkenhopen in onder struweel. In het plangebied zijn geen mogelijke verblijfplaatsen aangetroffen van de steenmarter. Ook zijn er geen sporen van de steenmarter aangetroffen. De steenmarter heeft mogelijk verblijfplaatsen in bebouwing in de omgeving van het plangebied. Het plangebied maakt mogelijk onderdeel uit van het foerageergebied van de steenmarter. Dit leefgebied van de steenmarter is tientallen hectares groot. Het plangebied vormt daarmee maar een marginaal onderdeel van het gehele leefgebied van de steenmarter.

De waterspitsmuis komt voor in ruig begroeide oevers met schoon, bij voorkeur helder, water. De waterspitsmuis is waargenomen in Polder het Oosterland ten noordoosten van Eelde. Het water in het plangebied en de oevers zijn onvoldoende rijk begroeid voor het voorkomen van de waterspitsmuis. De waterspitsmuis wordt dan ook niet verwacht in het plangebied door het ontbreken van geschikt habitat.

De otter komt voor in oeverzones met voldoende dekking en rust van allerlei soorten stromende wateren zoals meren, plassen, rivieren en kanalen, beken en moerassen. In het plangebied is onvoldoende rust voor de otter. Tevens zijn er geen sporen aangetroffen van de otter in het plangebied. De otter kan op basis van habitat en het veldbezoek uitgesloten worden in het plangebied.

De bever komt voor in overgangsgebied van allerlei zoete wateren en land, namelijk moerassen, langs beken, rivieren, meren en kanalen. De aanwezigheid van goedbereikbare bomen en struiken op de oever is een vereiste. In het plangebied zijn rondom de waterplas weinig struiken en geen bomen aanwezig. Daarnaast ligt de waterplas geïsoleerd waardoor geschikt leefgebied voor de bever in het plangebied ontbreekt. In het plangebied zijn ook geen sporen van de bever aangetroffen. De bever kan op basis van habitat en het veldbezoek uitgesloten worden in het plangebied.

Vleermuizen

In de omgeving van het plangebied is het voorkomen van diverse vleermuissoorten (allen Europees beschermd) bekend (NDFF, 2017). Het gaat om gewone dwergvleermuis, laatvlieger, franjestaart, meervleermuis, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, watervleermuis, en ruige dwergvleermuis (NDFF, 2017). In het plangebied ontbreken gebouwen waardoor verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen (o.a.: gewone dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis, meervleermuis) op voorhand uitgesloten kunnen worden. Ook ontbreken in het plangebied bomen met holtes welke geschikt zijn voor boombewonende vleermuizen. Hierdoor zijn verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen op voorhand uit te sluiten.

Wel kan het plangebied gebruikt worden als foerageergebied of als vliegroute. In de omgeving van het plangebied zijn voldoende alternatieve foerageergebieden en vliegroutes zoals bossen op de landgoederen en houtwallen en singels in de omgeving.

Vogels

Vogels met jaarrond beschermde nesten

In de omgeving van het plangebied komen diverse vogels met jaarrond beschermde nesten voor zoals huismus, gierzwaluw, buizerd, sperwer, havik en ransuil (NDFF, 2017). Deze soorten zijn niet in het plangebied waargenomen. Ook zijn er geen nesten van deze soorten aangetroffen in het plangebied. Mogelijk wordt het plangebied incidenteel gebruikt als foerageergebied van deze soorten. Het betreft echter geen belangrijk onderdeel van het foerageergebied aangezien er in de directe omgeving voldoende alternatief foerageergebied voorhanden is. Andere nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten zijn niet waargenomen in de omgeving van het plangebied.

Overige broedvogels

In het plangebied en de directe omgeving zijn diverse broedvogels waargenomen zoals meerkoet, wilde eend, koolmees, grasmus, spreeuw, boerenzwaluw en huiszwaluw. Deze soorten kunnen in het plangebied broeden en gebruiken het plangebied als foerageergebied.

Amfibieën

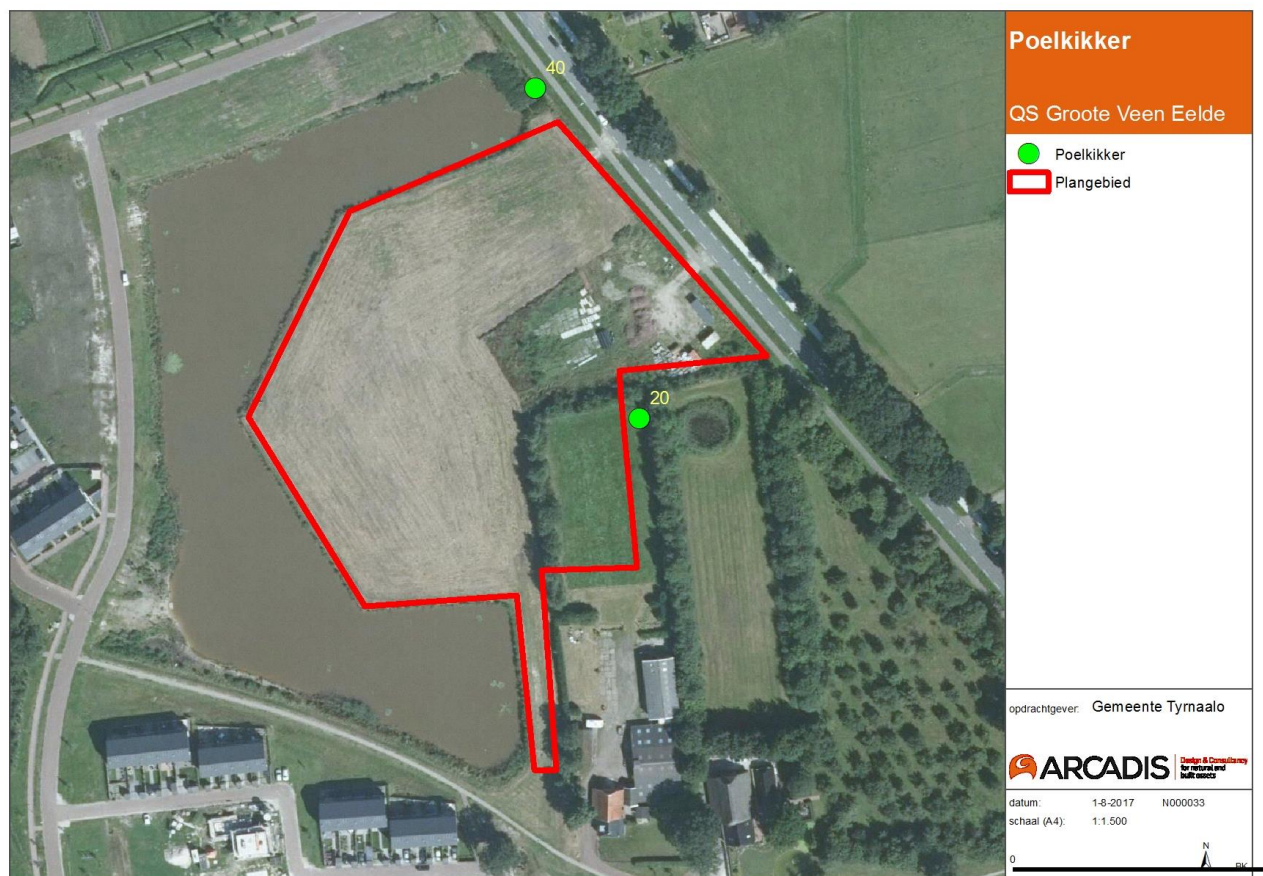
In de omgeving van het plangebied komen mogelijk algemene amfibieën voor zoals bastaardkikker, meerkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. In het plangebied is de bruine kikker aangetroffen tijdens het veldbezoek. Voor deze algemene amfibieënsoorten geldt een vrijstelling in de Provincie Drenthe.

In de wijdere omgeving is het voorkomen van de strenger beschermde boomkikker, heikikker en poelkikker bekend (allen Europees beschermde soorten) (NDFF, 2017).

De heikikker komt voor in voedselarm water zoals vennetjes, sloten in natuurgebieden etc. Het landhabitat bestaat uit ruig begroeide, half natuurlijke graslanden, heide en pijpenstrootje velden. De heikikker is bekend uit de Drentsche Aa en het natuurgebied de Onlanden. Geschikt habitat van de heikikker ontbreekt in het plangebied. De watergangen zijn te voedselrijk voor de heikikker. De heikikker is tevens niet waargenomen in het plangebied.

De boomkikker komt voor in poelen, vijvers en vennen die niet te voedselarm zijn maar ook niet te voedselrijk. Daarbij hebben grotere waterpartijen de voorkeur. In de directe omgeving dient landhabitat aanwezig te zijn in de vorm van (braam)struiken en bomen. De boomkikker mijdt doorgaans stedelijk gebied (Creemers & van Delft, 2007). Ook dient er in het water voldoende begroeiing aanwezig te zijn en dient de waterpartij flauwe oevers te hebben. De boomkikker komt ten zuiden van Eelde voor (NDFF, 2017). De waterplas bij Groote Veen is voldoende groot. Tevens zijn er enkele struik begroeiing. Er groeit echter nauwelijks watervegetatie in de oeverzones en de oevers lopen steil af waardoor er geen ondiepe plekken zijn in de oevers die snel opwarmen. Daarnaast is het plangebied is stedelijk gebied gelegen. Hierdoor wordt de boomkikker op basis van habitat niet verwacht. Ook is de boomkikker niet waargenomen tijdens het veldbezoek. De boomkikker kan op basis van habitat worden uitgesloten.

In de omgeving van het plangebied is tevens het voorkomen van de poelkikker bekend (NDFF, 2017). Tijdens het veldbezoek is de poelkikker aangetroffen in het plangebied. Figuur 5 geeft de locaties van de gevonden poelkikker weer met hun aantallen. De sloten aan de randen van het plangebied worden gebruikt als voortplantingshabitat. Tevens ligt net buiten het plangebied een poel op privéterrein. Doordat dit privéterrein betrof kon deze poel niet onderzocht worden. Mogelijk komen hier nog meer poelkikkers voor. De omgeving tot een afstand van 100 à 200 meter van de sloten wordt gebruikt als landhabitat van de poelkikker. Met name de houtwallen, erven en de steenhopen in het plangebied zijn geschikte overwinteringsplekken, op het moment van het veldbezoek zijn hier geen kikkers aangetroffen. Ook (muizen)holen rondom de voortplantingswateren kunnen als overwinteringsplekken door de poelkikker gebruikt worden.

Figuur 5. Voorkomen poelkikker in plangebied.

Vissen

Het voorkomen van beschermde vissoorten is in de wijde omgeving van het plangebied niet bekend (NDFF, 2017). Geschikt habitat voor beschermde vissoorten ontbreekt in het plangebied. Beschermde vissen worden op basis van habitat en verspreidingsgegevens uitgesloten.

Ongewervelden

Het voorkomen van beschermde ongewervelden is in de wijde omgeving van het plangebied niet bekend (NDFF, 2017). Geschikt habitat voor beschermde ongewervelden ontbreekt in het plangebied. Beschermde ongewervelden worden op basis van habitat en verspreidingsgegevens uitgesloten.

Flora

Het voorkomen van beschermde planten- en mossoorten is niet bekend in de wijde omgeving van het plangebied. Beschermde planten- en mossoorten stellen zeer kritische eisen aan hun leefgebied. Dit habitat ontbreekt in het plangebied. Het plangebied bestaat uit voedselrijke vegetatie van onder andere Engels raaigras, knikkende vossenstaart, witbol, pitrus, braam. Beschermde planten- en mossoorten zijn ook niet waargenomen in het plangebied. Beschermde florasorten worden op basis van habitat en verspreidingsgegevens uitgesloten.

Effecten

Het plangebied wordt (mogelijk) gebruikt door algemene grondgebonden zoogdieren, steenmarter, boommarter, algemene amfibieën, poelkikker, vogels en vleermuizen. In onderstaande paragraaf worden de effecten van de voorgenomen werkzaamheden beschreven.

Grondgebonden zoogdieren

Mogelijk gaat een deel van het leefgebied van algemene grondgebonden zoogdieren verloren zoals diverse muizensoorten, egel etc. of treed er verstoring op. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in de provincie Drenthe. Wel geldt de zorgplicht.

De steenmarter en boommarter (nationaal beschermde soorten) gebruiken het plangebied mogelijk als foerageergebied. De voorgenomen ontwikkeling heeft maar op een zeer beperkt deel van het leefgebied invloed. Na afronding van de werkzaamheden is het plangebied weer geschikt als foerageergebied. Er gaat geen essentieel leefgebied of verblijfplaatsen van de steenmarter en boommarter verloren. Daarnaast vinden de werkzaamheden overdag plaats, als de steenmarter niet actief is. Hierdoor treedt er geen verstoring op. De voorgenomen ontwikkeling heeft geen negatieve effecten op de steenmarter.

Vleermuizen

Het plangebied wordt waarschijnlijk als foerageergebied, en mogelijk als vliegroute gebruikt door vleermuizen (Habitatrichtlijnsoorten). Mogelijke verblijfplaatsen zijn niet aanwezig in het plangebied. De werkzaamheden hebben invloed op een zeer beperkt gedeelte van het totale leefgebied van vleermuizen. Als gevolg van de werkzaamheden neemt verlichting toe in het plangebied. Hierdoor kan verstoring optreden voor vleermuizen die foerageren in het plangebied. In de omgeving zijn echter voldoende uitwijkmogelijkheden zoals de landgoederen. Hierdoor wordt verwacht dat er als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling geen essentieel foerageergebied verloren gaat. Wel kan bij lichten die gericht zijn op bomenrijen mogelijke vliegroutes verstoord worden. Er zijn in de directe omgeving voldoende alternatieve vliegroutes waardoor verblijfplaatsen niet verstoord worden als gevolg van de werkzaamheden.

Vogels

Vogels met jaarrond beschermde nesten

In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig. Wel kunnen vogels met jaarrond beschermde nesten het plangebied mogelijk gebruiken als foerageergebied. In de directe omgeving is voldoende alternatief foerageergebied voorhanden. Hierdoor treedt er geen verstoring op voor vogels met jaarrond beschermde nesten.

Overige broedvogels

In het plangebied kunnen mogelijk vogels tot broeden komen. Indien de werkzaamheden in het broedseizoen uitgevoerd worden, kunnen nesten van deze vogels verstoord worden, vernietigd of beschadigd raken, en kunnen jongen en/of eieren sterven doordat ze verlaten worden of beschadigd worden als gevolg van de werkzaamheden.

Amfibieën

In het plangebied komen algemene amfibieën voor zoals de bruine kikker. Als gevolg van de werkzaamheden gaat habitat van deze soorten verloren en treedt verstoring op. Voor deze soorten geldt echter een vrijstelling in de Provincie Drenthe. Wel geldt de zorgplicht.

In het plangebied komt tevens de poelkikker voor. Deze gebruikt de sloten aan de randen van het plangebied als voortplantingshabitat en de omgeving (waaronder het plangebied) als landhabitat. Verspreid in het landhabitat zijn geschikte winterrustplaatsen aanwezig, zoals muizenholletjes, houtwallen met strooisellagen en steenhopen. Het is aannemelijk dat tijdens de zoektocht naar een overwinteringsplaats een deel van de populatie poelkikker een geschikte plek weet te vinden in de aanwezige steenhopen. Een onderdeel van de werkzaamheden is het weghalen van de steenhopen op de huidige locatie en het herplaatsen van steenhopen op een andere locatie buiten de invloedssfeer van de overige werkzaamheden. In het leefgebied rondom de voortplantingswateren zijn, mede door de aanwezigheid van steenhopen op de nieuwe locatie en houtwallen voldoende winterrustplaatsen voorhanden.

De werkzaamheden hebben geen invloed op het voortplantingshabitat van de poelkikker. Tijdens de werkzaamheden kunnen poelkikker, die aanwezig zijn in het landhabitat in het plangebied worden beschadigd of gedood.

Mogelijke overtredingen

Er komen in het plangebied vogels, soorten van de habitatrichtlijn (vleermuizen & poelkikker) en nationaal beschermde soorten (grondgebonden zoogdieren & algemene amfibieën) voor. In onderstaand overzicht is gemotiveerd aangegeven welke verbodsbepalingen mogelijk overtreden worden

Tabel 1. Mogelijke overtreding verbodsbepalingen ten aanzien van vogels. Met stoplichtkleuren is aangegeven of wel (rood), mogelijk (oranje) of geen (groen) kans is op overtreding van de betreffende verbodsbepaling.

Verbodsbepaling	Mogelijke overtreding	
Opzettelijk doden of vangen	Bij werkzaamheden in het broedseizoen kunnen jonge vogels in nesten gedood worden.	
Opzettelijk nesten, rustplaatsen of eieren vernielen	Bij werkzaamheden in het broedseizoen kunnen nesten en eieren vernield worden.	
Eieren rapen	Er worden geen eieren geraapt in dit project	

Opzettelijk verstoren, tenzij niet van wezenlijke invloed	Bij werkzaamheden in het broedseizoen treedt verstoring op voor broedende vogels. Buiten het broedseizoen kan tevens verstoring op treden maar deze is dan niet van wezenlijke invloed omdat er voldoende alternatief leefgebied voorhanden is voor de vogels.	
---	--	--

Door werkzaamheden in het broedseizoen uit te voeren kan overtreding optreden op verbodsbepalingen met betrekking tot soorten van de vogelrichtlijn. Indien werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd is er geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen met betrekking tot soorten van de vogelrichtlijn. Werkzaamheden in het broedseizoen kunnen alleen uitgevoerd worden als er vooraf is vastgesteld door een ter zake kundige ecoloog dat er geen broedvogelnesten verstoord worden als gevolg van de werkzaamheden.

Tabel 2. Mogelijk overtreding verbodsbepalingen ten aanzien van overige Europese beschermde soorten. Met stoplichtkleuren is aangegeven of wel (rood), mogelijk (oranje) of geen (groen) kans is op overtreding van de betreffende verbodsbepaling.

Verbodsbepaling	Mogelijke overtreding	
Opzettelijk doden of vangen	De werkzaamheden kunnen leiden tot het doden van de poelkikker	
Opzettelijke verstoren	De werkzaamheden leiden tot verstoring van winterverblijfplaatsen voor de poelkikker	
Opzettelijk vernielen of rapen van eieren	De werkzaamheden leiden niet tot het vernielen of rapen van eieren van Europees beschermde soorten	
Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	De werkzaamheden leidt niet tot dusdanige verstoring van het landhabitat met daarin winterverblijfplaatsen dat de functionaliteit van het habitat beschadigd of vernietigd wordt	
Opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen en vernielen van plantensoorten	De werkzaamheden leiden niet tot het plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van Europees beschermde plantensoorten	

Als gevolg van de werkzaamheden wordt een deel van het landhabitat met winterverblijfplaatsen van de poelkikker verstoord als gevolg van de verplaatsing van de steenhopen en het afschermen van het plangebied. De verstoring van het landhabitat met winterverblijfplaatsen leidt tot een vermindering van de ecologische functionaliteit van het geschikte habitat voor de poelkikker. Tevens kunnen poelkikkers sterven als gevolg van de werkzaamheden. Het voorkomen van een vermindering van de ecologische functionaliteit van geschikt habitat voor de poelkikker door verstoring van landhabitat en het voorkomen van doden en verwonden van individuen is te voorkomen door het nemen van mitigerende maatregelen. Door het nemen van mitigerende maatregelen is er geen sprake van overtreding op artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

Tabel 3. Mogelijk overtreding verbodsbepalingen ten aanzien van nationaal beschermde soorten. Met stoplichtkleuren is aangegeven of wel (rood), mogelijk (oranje) of geen (groen) kans is op overtreding van de betreffende verbodsbepaling.

Verbodsbepaling	Mogelijke overtreding	
Opzettelijk doden of vangen	Er worden geen nationaal beschermde soorten gedood of gevangen	
Opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	Er worden geen verblijfplaatsen van nationaal beschermde soorten beschadigd of vernield	
Opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen en vernielen van plantensoorten	Er worden geen nationaal beschermde plantensoorten geplukt, ontworteld, afgesneden of vernield.	

In het plangebied komen algemene grondgebonden zoogdieren en algemene amfibieën voor. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in de Provincie Drenthe. Voor de steenmarter en boomkruisling treden geen effecten op. Hierdoor is er geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van nationaal beschermde soorten. Wel geldt de

zorgplicht die stelt dat alles gedaan moet worden om te voorkomen dat in het wild levende dieren sterven als gevolg van de werkzaamheden.

Conclusie

In het plangebied kunnen vogels tot broeden komen. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden in het broedseizoen kan overtreding plaats vinden op verbodsbepalingen ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn. De werkzaamheden dienen daarom buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden. Indien dit niet mogelijk is dient het plangebied onder begeleiding van een ter zake kundige ecooloog ongeschikt gemaakt te worden waarmee voorkomen wordt dat vogels in het plangebied tot broeden komen. Tevens dient door een ter zake kundige ecooloog gecontroleerd te worden dat er alsnog geen vogels tot broeden komen in het plangebied waardoor alsnog overtreding van de Wet natuurbescherming optreedt. Bij broedgevallen dient het werk op die locatie stilgelegd te worden om overtreding te voorkomen.

Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden wordt een deel van het landhabitat met daarin winterverblijfplaatsen van de poelkikker (habitatrichtlijnsoort) verstoord en kunnen poelkikkers gedood worden. Zonder het nemen van onderstaande mitigerende maatregelen is er sprake van overtreding op de Wet natuurbescherming.

Mitigerende en compenserende maatregelen:

Poelkikker:

Maatregelen die genomen dienen te worden zijn o.a.:

- Er vinden geen werkzaamheden plaats in de voortplantingswateren van de poelkikker
- Voorafgaand aan de winterrust, dus voor 1 september, wordt een deel van het landhabitat afgezet met een scherm om het doden en verwonden van de te overwinterende individuen in het plangebied te voorkomen (zie bijgevoegde tekening in Bijlage D). Daarbij wordt ook in de duiker van de sloot parallel aan de Burgemeester J.G. Legroweg een rooster gezet om te voorkomen dat dieren in het plangebied gaan overwinteren.
- Het scherm is minimaal 50 cm hoog en deels (minimaal 10 cm) ingegraven, bijvoorbeeld van strakgespannen landbouwplastic of worteldoek. Regelmatig worden de schermen gecontroleerd op vouwen en scheuren etc.
- Tussen het voortplantingswater en het scherm wordt in het landhabitat tijdelijke optimale winterverblijfplaatsen aangelegd, in de vorm van takkenrillen en/of een stapels stenen deels overdekt met plaggen. Deze winterverblijfplaatsen zijn minimaal voor 15 september beschikbaar (zie bijgevoegde tekening).
- In het plangebied wordt tussen het voortplantingswater en het scherm niet gewerkt in de kwetsbare overwinteringsperiode (winterperiode: 15 oktober t/m 15 april)
- Het overige plangebied wordt ongeschikt gemaakt voorafgaand aan de werkzaamheden zodat aanwezige poelkikkers het plangebied verlaten. Dit betekent dat losliggend materiaal wordt verwijderd voor 1 oktober en de opgaande vegetatie wordt kort gemaaid (minimaal 10 cm boven maaiveld) voordat het terrein bouwrijp wordt gemaakt.
- Bij het ongeschikt maken wordt één richting opwerken, richting water of richting het scherm
- Bij het ongeschikt maken is een deskundige aanwezig om eventuele dieren over te zetten buiten het plangebied in gelijk geschikt landhabitat.
- Na afronding van de bouwwerkzaamheden wordt in de groenzone in het plangebied in het landhabitat optimaal winterverblijfplaatsen voor de poelkikker aangelegd.

Vogels:

Om na de winterperiode te kunnen starten moeten maatregelen genomen worden om te voorkomen dat broedvogels tot broeden komen in het plangebied. Voor aanvang van de werkzaamheden en tijdens de werkzaamheden dient een ecooloog te controleren of de werkzaamheden niet leiden tot verstoring van broedende vogels. Maatregelen die genomen kunnen worden om te voorkomen dat vogels tot broeden komen in het plangebied zijn o.a.:

- Plaatsen van afschrikmaterialen
- Afzagen van struiken voorafgaand aan het broedseizoen

De precieze invulling van mitigerende en compenserende maatregelen dienen opgenomen te worden in een ecologische werkprotocol dat op het werk aanwezig moet zijn.

Ontheffingsaanvraag

Mogelijk dat de provincie oordeelt dat ondanks de mitigerende maatregelen nog steeds overtreding van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming optreedt. In dat geval is het aanvragen van een ontheffing voor overtreding van deze verbodsbepalingen met betrekking tot de poelkikker noodzakelijk. Voor het aanvragen van een ontheffing moet met de volgende zaken rekening gehouden worden:

- Er mag geen andere bevredigende oplossing zijn

- Er mag geen sprake zijn van afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding
- De ontheffing kan alleen worden verleend in een bij de wet genoemd belang, namelijk:
 - in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Het aanvragen van een ontheffing dient bij het bevoegd gezag (de Provincie Drenthe) te gebeuren. De behandeling van een aanvraag duurt 13 weken. Deze termijn kan eenmalig door het bevoegd gezag verlengd worden met een periode van 7 weken.

BIJLAGE A: EUROPEES BESCHERMDE SOORTEN

	Habitatrichtlijn, Bijlage IV	Conventie van Bern, Annex I, II	Conventie van Bonn, Annex I
Zoogdieren (overig)			
Bever	x		
Hamster	x	x	
Hazelmuis	x		
Lynx	x		
Noordse woelmuis	x		
Otter	x	x	
Wilde kat	x		
Zoogdieren (vleermuizen)			
Baardvleermuis	x	x	
Bechstein's vleermuis	x	x	
Bosvleermuis	x	x	
Brandt's vleermuis	x	x	
Dwergvleermuis	x		
Franjestaart	x	x	
Grijze grootoorvleermuis	x	x	
Grootoorvleermuis	x	x	
Grote hoefijzerneus	x	x	
Grote rosse vleermuis	x	x	
Ingekorven vleermuis	x	x	
Kleine dwergvleermuis	x		
Kleine hoefijzerneus	x	x	
Laatvlieger	x	x	
Meervleermuis	x	x	
Mopsvleermuis	x	x	
Noordse vleermuis	x	x	
Rosse vleermuis	x	x	
Ruige dwergvleermuis	x	x	
Tweekleurige vleermuis	x	x	
Vale vleermuis	x	x	
Watervleermuis	x	x	
Zoogdieren (marien)			
Bruinvis	x	x	
Bultrug		x	x

	Habitatrichtlijn, Bijlage IV	Conventie van Bern, Annex I, II	Conventie van Bonn, Annex I
Dwergpotvis		X	
Gestreepte dolfijn		X	
Gewone dolfijn	x	X	
Gewone spitsdolfijn		X	
Gewone vinvis		X	x
Griend		X	
Grijze dolfijn		X	
Kleine zwaardwalvis		X	
Narwal		X	
Noordse vinvis			x
Orka		X	
Potvis			x
Tuimelaar	x	X	
Walrus		x	
Witflankdolfijn	x	x	
Witsnuitdolfijn	x	x	
Amfibieën			
Boomkikker	x	x	
Geelbuikvuurpad	x	x	
Heikikker	x	x	
Kamsalamander	x	x	
Knofflookpad	x	x	
Poelkikker	x		
Rugstreeppad	x	x	
Vroedmeesterpad	x	x	
Vuursalamander	x		
Reptielen			
Gladde slang	x	x	
Muurhagedis	x	x	
Zandhagedis	x	x	
Reptielen (schildpadden)			
Dikkopschildpad	x	x	x
Kemp's zeeschildpad	x	x	x
Lederschildpad	x	x	x

	Habitatrichtlijn, Bijlage IV	Conventie van Bern, Annex I, II	Conventie van Bonn, Annex I
Soepschildpad	x	x	x
Vissen			
Houting	x		
Steur	x	x	
Vlinders			
Apollovlinder		x	
Boszandoog		x	
Donker pimpernelblauwtje	x	x	
Grote vuurvinder	x	x	
Moerasparelmoervlinder		x	
Pimpernelblauwtje	x		
Teunisbloempijlstaart		x	
Tijmblauwtje	x	x	
Zilverstreephooibeestje	x	x	
Libellen en waterjuffers			
Bronslibel	x	x	
Gaffellibel		x	
Gevlekte witsnuitlibel	x	x	
Groene glazenmaker	x	x	
Mercurwaterjuffer		x	
Noordse winterjuffer	x	x	
Oostelijke witsnuitlibel	x	x	

	Habitatrichtlijn, Bijlage IV	Conventie van Bern, Annex I, II	Conventie van Bonn, Annex I
Rivierrombout	x	x	
Sierlijke witsnuitlibel	x	x	
Kevers			
Brede geelrandwaterroofkever	x	x	
Gestreepte waterroofkever	x	x	
Heldenbok	x		
Juchtleerkever	x	x	
Vermiljoenkever	x	x	
Insecten (overig)			
Oeveraas		x	
Mollusken			
Bataafse stroommossel	x		
Platte schijfhoren	x		
Planten			
Drijvende waterweegbree	x	x	
Geel schorpioenmos		x	
Groenknolorchis	x	x	
Kleine vlotvaren		x	
Kruipend moerasscherm	x	x	
Liggende raket		x	
Tonghaarmuts		x	
Zomerschroeforchis	x	x	

BIJLAGE B: NATIONAAL BESCHERMDE SOORTEN

Art. 3.10 Wnb		
Zoogdieren (overig)	Reptielen	Kevers
Aardmuis	Adder	Vliegend hert
Boommarter	Hazelworm	
Bosmuis	Levendbarende hagedis	Planten
Bunzing	Ringslang	Akkerboterbloem
Damhert		Akkerdoornzaad
Das	Vissen	Akkerogentroost
Dwergmuis	Beekdonderpad	Beklierde ogentroost
Dwergspitsmuis	Beekprik	Berggamander
Edelhert	Elrits	Bergnachtorchis
Eekhoorn	Europese rivierkreeft	Blaasvaren
Egel	Gestippelde alver	Blauw guichelheil
Eikelmuis	Grote modderkruiper	Bokkenorchis
Gewone bosspitsmuis	Kwabaal	Bosboterbloem
Grote bosmuis	Vlinders	Bosdravik
Haas	Aardbeivlinder	Brave hendrik
Hermelijn	Bosparemoervlinder	Brede wolfsmelk
Huisspitsmuis	Bruin dikkopje	Breed wollegras
Konijn	Bruine eikenpage	Bruinrode wespenorchis
Molmuis	Donker pimperlblauwtje ¹⁾	Dennenorchis
Ondergrondse woelmuis	Duinparemoervlinder	Dreps
Ree	Gentiaanblauwtje	Echte gamander
Rosse woelmuis	Grote paremoervlinder	Franjementiaan
Steenmarter	Grote vos	Geelgroene wespenorchis
Tweekleurige bosspitsmuis	Grote vuurvlinder ¹⁾	Geplooid vrouwenmantel
Veldmuis	Grote weerschijnvlinder	Getande veldsla
Veldspitsmuis	Iepenpage	Gevlekt zonneroosje
Vos	Kleine heivlinder	Glad biggenkruid
Waterspitsmuis	Kleine ijsvogelvlinder	Gladde zegge
Wezel	Kommavvlinder	Groene nachtorchis
Wild zwijn	Pimperlblauwtje ¹⁾	Groensteel
Woelrat	Sleedoorpage	Groot spiegelklokje
Zoogdieren (marien)	Spiegeldikkopje	Grote bosaardbei
Gewone zeehond	Veenbesblauwtje	Grote leeuwenkluw
Grijze zeehond	Veenbesparemoervlinder	Honingorchis
Amfibieën	Veenhooibeestje	Kalkboterbloem
Alpenwatersalamander	Veldparemoervlinder	Kalketrip
Bruine kikker	Zilveren maan	Karhuizeranjer
Gewone pad	Libellen en waterjuffers	Karwijselie
Kleine watersalamander	Beekrombout	Kleine ereprijs
Meerkikker	Bosbeekjuffer	Kleine schorseneer
Middelste groene kikker	Donkere waterjuffer	
Vinpootsalamander	Gevlekte glanslibel	

Kleine wolfsmelk
 Kluwenklokje
 Knollathyrus
 Knolspirea
 Korensla
 Kranskarwij
 Kruiptijm
 Lange zonnedaauw
 Liggende ereprijs
 Moerasgamander
 Muurbloem
 Naakte lathyrus
 Naaldenkervel
 Pijscheefkalk
 Roggelelie
 Rood peperboompje
 Rozenkransje
 Ruw parelzaad
 Scherpkruid
 Schubvaren
 Schubzegge
 Smalle raai
 Spits havikskruid
 Steenbraam
 Stijve wolfsmelk
 Stofzaad
 Tengere distel
 Tengere veldmuur
 Trosgamander
 Veenbloembies
 Vliegenorchis
 Vroege ereprijs
 Wilde averuit
 Wilde ridderspoor
 Wilde weit
 Wolfskers
 Zandwolfsmelk
 Zinkviooltje
 Zweedse kornoelje

¹⁾Deze soorten staan ten onrechte op de bijlage bij de wet. Ze staan namelijk ook genoemd op Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en/of ook op bijlage II van de Conventie van Bern. Daarom zijn dit soorten zoals bedoeld in Wnb art. 3.5

BIJLAGE C VRIJSTELLINGEN PROVINCIE DRENTHE

Zoogdieren

- Aardmuis
- Bosmuis
- Bunzing
- Dwergmuis
- Dwergspitsmuis
- Egel
- Gewone bosspitsmuis
- Haas
- Hermelijn
- Huisspitsmuis
- Konijn
- Ondergrondse woelmuis
- Ree
- Rosse woelmuis
- Tweekleurige bosspitsmuis
- Veldmuis
- Vos
- Wezel
- Woelrat

Amfibieën

- Bastaardkikker
- Bruine kikker
- Gewone pad
- Kleine watersalamander
- Meerkikker

BIJLAGE D LOCATIE AMFIBIEËN SCHERM

